

● ● Volume • Cilt: 18 Issue • Sayı: 59 January • Ocak 2023 ●

ÖNERİ

MARMARA ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ HAKEMLİ DERGİSİ

ONLINE ISSN: 2147-5377

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

Öneri – Volume • Cilt: 18 Year • Yıl :30 Issue • Sayı: 59 January • Ocak 2023

Online ISSN: 2147-5377

Marmara Üniversitesi Rektörlüğü Adına İmtiyaz Sahibi • Owner: Prof. Dr. Mustafa KURT (Rektör • Rector)
Enstitü Adına Sahibi • Owner: Prof. Dr. İclal ATTİLA (Enstitü Müdürü • Director of Institute)

Editör • Editor in Chief

Doç. Dr. Yalçın LÜLECİ

Editör Yardımcısı • Assistant Editor

Doç. Dr. Meltem ULUSAN POLAT

Alan Editörleri • Associate Editors

Prof. Dr. Besim Bülent BALI, İktisat • Economics

Prof. Dr. Ahmet Kemal BAYRAM, Siyaset Bilimi • Politics

Prof. Dr. Nuriye GARİPAĞAOĞLU, Coğrafya • Geography

Prof. Dr. Kemalettin KÖROĞLU, Tarih • History

Prof. Dr. İsmail TAŞPINAR, İlahiyat • Theology

Prof. Dr. Ali Murat YEL, Sosyoloji/Antropoloji • Sociology/Anthropology

Doç. Dr. Alparslan NAS, İletişim • Communication

Doç. Dr. Meltem ULUSAN POLAT, İşletme • Business Administration

Dr. Öğr. Üyesi Elif TOPAL DEMİROĞLU, Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi • Political Sciences and Public Administration

Dr. Öğr. Üyesi Ebru ZEYBEK CEBECİ, Hukuk • Law

Dr. Öğr. Üyesi Elif GÖRAL, Maliye • Public Finances

Editör Kurulu • Editorial Board

Prof. Dr. Ali Durusoy

Prof. Dr. Ebru Özgen

Doç. Dr. Ebru Ulusoy Akgün

Prof. Dr. Fatma Gülruh Gürbüz

Prof. Dr. Gül Üstün

Prof. Dr. Gülcan Çağıl

Doç. Dr. Isabelle Depret

Prof. Dr. Kohn Keane

Prof. Dr. Mehmet Şişman

Prof. Dr. Nezih Güner

Prof. Dr. Okan Yeşilot

Prof. Dr. Ömer Faruk Gençkaya

Prof. Dr. Seçkin Özmen

Prof. Dr. Stephan Schöning

Prof. Dr. Yaşar Kabataş

Danışma Kurulu • Advisory Board

Prof. Dr. Erol ÖZVAR

Prof. Dr. Mustafa KURT

Yayına Hazırlama Sorumluları • Responsible for Publication: Arş. Gör. Rahime Eymen BAKIR – Arş. Gör. Burhan BAŞARSLAN –

Arş. Gör. Deniz Sakin – Arş. Gör. Emrullah Aygün – Arş. Gör. Furkan Yaşar – Arş. Gör. Halil İbrahim İşliyen – Arş. Gör. Harun Topallar-

Arş. Gör. Kadir Toy – Arş. Gör. Sergen Akdoğan – Arş. Gör. Sevde Doğu – Arş. Gör. Sezgin Çiftçi – Arş. Gör. Şule Çiçek

Dizgi • Typesetting:

Elif Tufan Kırkıl - Gizem Arıcı

Marmara Üniversitesi Yayınevi • Marmara University Press

Adres • Address Göztepe Kampüsü, Kadıköy 34722 İstanbul

Tel • Phone: +90 (216) 777 14 00

Faks • Fax: +90 (216) 777 14 01

E-posta • E-mail: yayinevi@marmara.edu.tr

Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü • Marmara University, Institute of Social Sciences

Adres / Address: Göztepe Kampüsü Enstitüler Binası Kat:5

Kadıköy/İstanbul

Tel • Phone: (216) 418 72 42 – Dâhili: 1943-1944

Faks • Fax: (216) 348 34 90

E-Posta • E-Mail: oneridergisi@marmara.edu.tr

Hakemli “ÖNERİ” Dergisi; Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Hakemli Akademik yayınıdır. Altı ayda bir yayınlanır.

Dergiye Türkçe ve İngilizce çalışmalar kabul edilir. Dergide yayınlanan makalelerdeki görüşler yazarlarına aittir ve Editör Kurulu tarafından benimsendiği anlamına gelmez. Editör Kurulu, yazının özüne dokunmaksızın gerekli yazım ve cümle değişiklikleri yapma hakkını saklı tutar. Dergiden yapılan alıntılarda kaynak göstermek mecburidir. **DOAJ, EBSCO, ECONLIT, PROQUEST**

ve **ULRICHSWEB** Uluslararası İndeksleri ve **ULAKBİM** Sosyal ve Beşeri Bilimler Veri Tabanı (SBVT) tarafından taranmaktadır.

“ÖNERİ” is a peer-reviewed and biannually published scientific journal of Marmara University Institute of Social Sciences.

ÖNERİ accepts articles both in English and Turkish. The views expressed in published articles are those of the authors and should

not be attributed to the Editorial Board. The Editorial Board reserves the right to make grammatical changes as may be necessary

without changing the substance of the paper. The published articles in ÖNERİ cannot be used without being cited. The journal

is indexed in **DOAJ, EBSCO, ECONLIT, PROQUEST, ULRICHSWEB,** and **ULAKBİM** Humanities & Social Sciences Index.

İçindekiler • Contents

Yönetimden • Institute's Notes	V
Editör'den • From Editor.....	VI

İŞLETME / BUSINESS ADMINISTRATION

A Bibliometric Analysis of the Literature on the Origins of the Technology Acceptance Model (TAM) and a Marketing-Sided Approach to TAM Teknoloji Kabul Modeli (TKM)'nin Kökenlerine İlişkin Literatürün Bibliyometrik Analizi ve TKM'ye Pazarlama Yönlü Bir Yaklaşım Zübeyir ÇELİK, Aypar USLU	1
CDS ve Tahvil Marjları İlişkisi: Bibliyometrik Bir Bakış Açısından Literatür Araştırması The Relationship Between CDS and Bond Spreads: Literature Discussion from a Bibliometric Perspective Semra BANK, Elif KAHRAMAN	15
Döviz Kurundaki Değişimlerin Türkiye'nin Sektörel ve Faktör Donatımı Temelindeki İhracatına Etkileri: Yeni Dış Ticaret Politikasının Değerlendirilmesi The Effects of Exchange Rate Changes on Turkey's Exports on the Basis of Sectoral and Factor Endowment: Evaluation of the New Foreign Trade Policy Ali ÇELİK	40
Farklı Sektörlerde Çalışan Kişilerin Sanal Kaytarma Farklılıklarının İncelenmesi Investigation of Differences in Cyberloafing Behavior of People Working in Different Sectors Selçuk KIRAN, Tuğba USLU, İlkin Ecem EMRE	68
İşverenlerin Gözünden Romanların İstihdam Edilmesinde Karşılaşılan Problemler Problems Encountered in Employing Roma from the Perspective of Employers Erdem DİRİMEŞE, Betül GÖK	87
Sürdürülebilirlik Raporlaması ve BIST Sürdürülebilirlik Endeksine Tabi Şirketlerde Bir Araştırma Sustainability Reporting and a Research on Companies Which are Subject to BIST Sustainability Index Emel BEYAZYOL, Başak ATAMAN GÖKÇEN	110
Classifying Customer Handcraft Jewellery Requirements and Determining Satisfaction Levels Using the Kano Model: A Case Study of Oltu Stone (Jet Stone) El Yapımı Takı Gereksinimlerinin Kano Modeli İle Sınıflandırılması ve Tatmin Düzeylerinin Belirlenmesi: Oltu Taşı Örneği Muhammet Ersegün ERCİŞ, Çiğdem KAYA	146

İKTİSAT / ECONOMICS

- Economic Determinants of Life Satisfaction for Developing Countries: Case of BRICS-T
Gelişmekte Olan Ülkelerde Yaşam Memnuniyetinin Ekonomik Belirleyicileri: BRICS-T Örneği
Hasan DURMUŞ, Hakan YILDIRIM..... 170
- Does Labor Demand Respond to International Trade? Evidence from the Turkish Manufacturing Industry
İşgücü Talebi Uluslararası Ticarete Tepki Veriyor Mu? Türk İmalat Sektöründen Kanıtlar
Pınar NARİN EMİRHAN, Evrim TURGUTLU..... 187
- Thirlwall's BPCG Model with Capital Flows and Disaggregated Imports Sectors Using a Simplified General Solution (SGS): The Case of Turkey, 1998-2019
Basitleştirilmiş Bir Genel Çözüm Kullanılarak Thirlwall'un Sermaye Akışlı ve Ayrıştırılmış İthalat Sektörlü Ödemeler Dengesi Kısıtlı Büyüme Modeli: Türkiye'nin Durumu, 1998-2019
Ahmet ÖZÇAM, Havva Nilgün YILMAZ 202

İLETİŞİM / COMMUNICATION

- Sosyal Medyada Bütünleşik Pazarlama İletişim Uygulamaları: Karşılaştırmalı Bir Analiz
Integrated Marketing Communication Applications in Social Media: A Comparative Analysis
Bakr ALDULAIMI 243

PSİKOLOJİ / PSYCHOLOGY

- Turkish Adaptation of the Perceived Person-Environment Fit Scale (PPEFS)
Algılanan Kişi-Çevre Uyum Ölçeği'nin (PPEFS-TR) Türkçeye Uyarlanması
Fatma ÇAM KAHRAMAN, Evrim Funda İNKAYA HOROZ, İlknur ÖZALP TÜRETGEN 265

Yönetimden • Institue's Notes

Öneri dergisinin değerli okuyucuları,

1994 yılında yayın hayatına başlayan ve sosyal, beşerî ve idari bilimler alanına giren tüm disiplinlerdeki özgün ve nitelikli, teorik ve/veya uygulamalı çalışmalara yer veren Öneri dergisi, geçen 29 senede EBSCO, ULRICHSWEB, ECONLIT, PROQUEST gibi uluslararası indeksler ve ULAKBİM tarafından taranan bir akademik dergi niteliğine kavuşmuştur. Dergimizin, alan editörlerimiz ile genişleyen ve daha da güçlenen Editör ve Yayın Kurulu yapısıyla bayrağı daha ileriye taşıyacağına olan inancımı belirtmek isterim.

Öneri dergisi, yaklaşık 30 yıla yaklaşan yayın hayatında her ne kadar sosyal, beşerî ve idari bilimlerin farklı dallarında yapılmış çalışmalara yer vermiş olsa da işletme ve ekonomi alanındaki çalışmaların daha fazla yer almasından kaynaklı olarak, bir işletme ve ekonomi dergisi şeklinde algılanmıştır. Sosyal bilimlerin farklı alanlarından makalelere yer verme anlayışımız çerçevesinde bu sayımızda iletişim ve psikoloji alanlarından da çalışmalar yer almaktadır.

Dergimizin yayınlanmasında katkılarını sunan değerli yazarlarımıza, kıymetli zamanlarını bize ayıran hakemlerimize ve alan editörlerimize, derginin editör ve yardımcılarına, yayın süreçlerinde katkı sunan araştırma görevlilerine ve mizanpaj aşamasında destek gördüğümüz Kütüphane ve Dokümantasyon Daire Başkanlığı personeline teşekkür ederim.

Yeni sayımızın akademik alana katkıda bulunmasını dilerim.

Saygılarımla...

Prof. Dr. İclal ATTİLA

Sosyal Bilimler Enstitüsü Müdürü

Editor'den • From Editor

Dergimizin değerli okuyucuları,

Uluslararası hakemli dergimiz Öneri'nin yeni sayısını sizlerle buluşturmanın mutluluk ve heyecanını paylaşıyoruz. Bu sayımızda, farklı konu ve alanlarda Türkçe ve İngilizce olarak 12 yeni makaleye yer vermekteyiz.

Z. Çelik ve A. Uslu'nun makalesi, görsel haritalama tekniğini çalıştırarak, literatür taraması sonucunda Teknoloji Kabul Modeli'nin kökeni ile ilgili bibliyometrik veri kaynaklarını görsel olarak sunmayı amaçlamaktadır. S. Bank ve E. Kahraman'ın çalışmalarında, CDS ve tahvil marjları ilişkisine yönelik olan çalışmaları bibliyometrik bir yaklaşımla ele alınmakta ve bu çalışmalara ilişkin karşılaştırmalı bir değerlendirme ortaya konmaktadır.

A. Çelik, simetrik ve asimetrik nedensellik test yöntemlerini kullandığı çalışmasında, reel döviz kurundaki değişimlerin Türkiye ekonomisinin sektörel ve faktör donatımı temelindeki ihracatına etkisini araştırmaktadır. S. Kıran, T. Uslu ve İ. E. Emre'nin kaleme aldıkları makalede, sanal kayıtarma davranışını etkileyen faktörler mercek altına alınmaktadır.

E. Dirimeşe ve B. Gök çalışmalarında, işverenlerin gözünden Romanların istihdam edilmesinde karşılaşılan problemleri, yarı yapılandırılmış görüşme tekniği kullanarak ve içerik ve betimsel analiz yöntemleri çerçevesinde yorumlamış ve analiz etmişlerdir. E. Beyazyol ve B. A. Gökçen, BİST Sürdürülebilirlik Endeksi'nde yer alan 65 adet şirketin sürdürülebilirlik performanslarının ortaya çıkarılması amacıyla, şirketlerin ESG skorlarını, nitel araştırma yöntemlerinden biri olan doküman analizi ile incelemiş ve karşılaştırmışlardır.

E. Erciş ve Ç. Kaya, el yapımı takılar için tüketici gereksinimlerini sınıflandırmak ve zanaatkar tarafından üretilen ürünlerin tüketicileri ne kadar tatmin ettiğini belirlemek üzere, Kano modelini kullanarak, bir akademik çalışmaya imza atmışlardır. H. Durmuş ve H. Yıldırım, gelişmekte olan ülkelerde yaşam memnuniyetinin ekonomik belirleyicilerini incelemeye yönelik Easterlin Paradoksu'nu bu ülkelerde sınamayı ve yaşam memnuniyetinin ekonomik belirleyicilerini saptamayı amaçlayan bir çalışma ortaya koymuşlardır.

P. N. Emirhan ve E. Turgutlu, çalışmalarında, Türkiye'de uluslararası ticaretin imalat sanayi istihdamı üzerindeki etkisini bulgularıyla ortaya koymaktadırlar. A. Özçam ve H. N. Yılmaz'ın çalışmalarında ise basitleştirilmiş bir genel çözüm kullanılarak Thirlwall'un Sermaye Akışlı ve Ayrıştırılmış İthalat Sektörlü Ödemeler Dengesi Kısıtlı Büyüme Modeli kapsamında Türkiye'nin durumu mercek altına alınmaktadır.

B. Al-Dulaimi, çalışmasında, Türkiye'nin önde gelen çay firmalarının sosyal medya platformlarında paylaştıkları gönderileri bütünsel pazarlama iletişimi kapsamında karşılaştırmalı olarak incelemiş ve bulgularını ortaya koymuştur. F. Ç. Kahraman, E. F. İ. Horoz ve İ. Ö. Türetgen, psikoloji alanındaki çalışmalarında, Algılanan Kişi-Çevre Uyum Ölçeği'ni Türkçeye uyarlayarak bilimsel literatüre katkıda bulunmuşlardır.

Dergimizin Ocak 2023 sayısına bilimsel katkı sağlayan değerli yazarlarımıza bu vesileyle teşekkürlerimizi iletiyoruz. Ayrıca, dergimizde yayınlanan makaleleri bilimsel sorumluluk ve

akademik etik esasıyla büyük bir özveriyle değerlendiren saygın hakemlerimize de değerli katkıları için çok teşekkür ediyoruz.

Öneri dergisinin yayına hazırlanma sürecindeki emek ve destekleri için üniversitemiz Kütüphane ve Dokümantasyon Daire Başkanlığının değerli personeline teşekkür ederiz. Makalelerin toplanmasından son yayın aşamasına kadar geçen süreçte tüm akışı büyük bir titizlikle takip ederek özverili yardımlarını esirgemeyen başta Arş. Gör. Rahime Eymen Bakır ve Arş. Gör. Burhan Başarşlan olmak üzere yayına hazırlık sürecinde emeği geçen sorumlu ekibe katkıları için teşekkür ederiz.

Dergimizin ulusal ve uluslararası akademik camiada daha iyi bir noktaya getirilmesi için Yayın ve Bilim Kurulları ile Yayına Hazırlık Ekibi olarak çalışmalara devam etmekteyiz.

Temmuz 2023 sayımızda da değerli bilimsel çalışmalarını sizlere ulaştırabilmek dileğiyle...

Saygılarımızla...

Doç. Dr. Yalçın LÜLECI